Anul al 55-lea | 16 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 16 Pagini | Nr. 115 Luni 1 Mai 1938

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful postal şi valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

CURĂŢENIA ORAŞELOR

Aspectul unui oraş se poate judeca superficial după circulaţia pe arterele sale principale, după stilul construcţiilor şi numărul etajelor, ca şi după distribuţia pieţelor şi a parcurilor, dar pentru orice observator atent, curăţenia şi aplicarea principiilor ce sunt la baza urbanismului modern, sunt elementele principale ce pot fi luate în consideraţie în judecarea unei administraţii comunale şi a locuitorilor respectivi.

E necesar să repetăm şi să stăruim asupra importanţei ce o prezintă curăţenia oraşelor, buna întreţinere a străzilor, a pieţelor, a parcurilor publice, ca şi a hotelurilor, restaurantelor, caselor, curţilor şi grădinilor particulare.

De câtva timp, lucrările de înfrumuseţare sau de refacere a unor cartiere au fost suspendate, în Capitală, ca şi în multe oraşe din provincie.

Nu se dă apoi atenţia cuvenită curăţeniei şi cerinţelor elementare în materie de gospodărie orăşenească şi de estetică urbanistică. Numeroase străzi din Capitală nu sunt reparate şi nici curăţate. Gunoaele nu se ridică în condiţiile impuse de sănătatea publică. Halele de cărnuri, zarzavaturi şi diverse articole alimentare, nu sunt bine întreţinute.

Zilele trecute municipalitatea din Praga a luat o serie de măsuri interesante cu privire la intensificarea curăţeniei, în toate direcţiile.

S'a fixat un program în care se prevăd, între altele, următoarele: cea dintâi condiţie pentru curăţenia străzilor este perfecţionarea şi îmbunătăţirea pavajului în toate părţile.

Se vor pava din nou străzile al căror pavaj prezintă degradări şi se vor umple toate golurile cu asfalt, sau pietre. Şoselele dela periferie, care nu sunt asfaltate, vor fi îmbibate cu păcură, spre a se înlătura praful şi noroiul. S'a prevăzut în program refacerea, sau repararea a 50.000 mp. de străzi şi şosele.

Faţadele tuturor edificiilor publice şi ale caselor particulare — fără nici o excepţie, sau păsuire — urmează în cursul unei săptămâni destinată curăţeniei, să fie spălate, vopsite, sau văruite.

Măsuri speciale sunt prevăzute pentru organizarea vitrinelor şi expunerea mărfurilor în prăvălii, sau în faţa lor; pentru vânzarea şi transportarea alimentelor şi în deosebi a pâinei, cărnurilor, zahărului, laptelui şi a derivatelor sale, a zarzavaturilor, peştelui, prăjiturilor etc.

Se vor supraveghea foarte sever hotelurile, restaurantele, bufetele, automatele şi toate localurile publice, atât de către organele serviciului sanitar, cât şi de reprezentanţii asociaţiilor profesionale ale hotelierilor, restauratorilor, cofetarilor, sobarilor, hornarilor, etc. Toate alimentele destinate consumaţiei directe nu vor putea fi ţinute decât în cutii, în lăzi, sau acoperite cu geam, în vitrine.

Numărul coşurilor metalice din oraş, pentru hârtii, a fost sporit dela 1046, la 1640. Locomotivele ce circulă în gările din interiorul oraşului Praga vor întrebuinţa, drept combustibil, numai cocs, înlăturându-se astfel fumul înecăcios şi gros al cărbunilor.

Iată atâtea măsuri practice, care ar fi bine să fie luate în serioasă consideraţie şi de municipalitatea Capitalei noastre, ca şi de celelalte municipii şi oraşe din ţară.

CINEŞ ÎNFLORIT

UN CONGRES IMPORTANT

de N. BATZARIA

Un congres foarte important, atât din punctul de vedere cultural, cât şi din punctul de vedere naţional, este, fără îndoială, congresul ce se ţine zilele acestea la Braşov de către profesorii secundari.

Prin amintirile preţioase şi prin înălţătoarele pilde de jertfă pe altarul neamului şi al ridicării lui prin cultura naţională, Braşovul era parcă dela sine indicat să adăpostească pe congresişti şi să le inspire gânduri bune şi folositoare înaltei misiuni ce au de îndeplinit.

„Să dăm şcoalei mai mult avânt şi să ne întărim puterile de muncă".

In aceste câteva cuvinte a rezumat rostul congresului d. preşedinte al secţiei din Braşov a Asociaţiei profesorilor secundari. De altfel, bogata şi bine întocmita ordine de zi arată că dăscălimea noastră de cursul secundar este pătrunsă de însemnătatea problemelor, a căror deslegare îi incumbă şi care depăşesc cu mult interese strict de breaslă.

Faţă de plângerile ce se aud din diferite părţi împotriva învăţământului secundar, adică împotriva nivelului oarecum scăzut cultural şi educativ, şi faţă de noua situaţie creată prin regimul corporativ stabilit de noua Constituţie, chestiunile de ordin strict profesional, cum ar fi chestiunile de înaintare, de salarizare etc., trebue să cadă pe al doilea plan în desbaterile şi preocupările profesorilor întruniţi în congresul dela Braşov. Se vor avea mai puţin în vedere pe dânşii şi îşi vor consacra toată grija şi atenţia pentru găsirea mijloacelor celor mai bune şi sigure, datorită cărora şcoala secundară să dea societăţii, naţiunei şi ţării tineri bine pregătiţi. Pregătiţi ca sumă de cunoştinţe cu aplicaţie reală în viaţă, dar în acelaş timp — şi adăugăm: mai ales — tineri cari, prin pregătirea sufletească, prin un fond moral ce să reziste la toate ispitele şi prin o puternică educaţie naţională, care să nu şovăe niciodată, să poată îndreptăţi speranţa şi credinţa că destinele de mâine ale ţării şi neamului vor începea pe mâini bune, că vor fi conduse de minţi luminate, de caractere integre şi de conştiinţi călăuzite de comandamentele naţionale.

„Vir bonus, dicendi peritus". Bărbat bun şi iscusit la vorbă. Aceasta era definiţia dată oratorului de către marele orator, care a fost Ciceron.

Parafrazând-o, am putea spune că se aşteaptă ca şcoala secundară să ne dea tineri întregi ca minte şi caracter şi cinstiţi la faptă.

Deocamdată însă şcoalei secundare — şi aceasta nu atât din vina profesorilor — i se găsesc unele „metehne". Am pus între ghilemele cuvântul „metehne", deoarece nu ne aparţine, ci a fost întrebuinţat în mişcătoarea şi substanţiala cuvântare rostită la congres de către P. S. S. episcopul Colan, ministrul educaţiei naţionale şi un fost elev al liceului Şaguna dela Braşov.

Din această cuvântare reproducem pasagiul ce urmează: „Şcoala noastră a fost foarte bună până de curând, până după războiu. Iar dacă după războiu a suferit de diferite metehne, ele se găsesc la toate neamurile. Dar şi datoria noastră este de a le repara. Una din metehne este nestatornicia timpului de şcoală, a programului, a numărului de clase, a directorilor, a profesorilor, a manualelor. A doua, faptul că învăţământul nostru a fost prea intelectualizat până la sterilitate".

Iar ceva mai încolo, părintele ministru a stăruit — şi cu drept cuvânt — asupra hotăritoarei însemnătăţi a disciplinei morale — disciplină morală, care să fie pre-

(Continuare in pagina 2-a)

Şos. Kiseleff, autostradă

Datorită zelului şi energiei constructive puse în serviciul gospodăriei judeţene de d. general Dombrowschi, prefectul jud. Ilfov, zilele acestea s'au terminat lucrările pentru construirea variantei Baloteşti-Dimieni - Tunari - Pipera - Floreasca, menită să degajeze şoseaua Bucureşti - Ploeşti de traficul vehiculelor cu tracţiune animală. In chipul acesta, toată tracţiunea animală făcându-se în chip obligator numai pe această şosea - variantă, şoseaua principală Bucureşti-Ploeşti, dela Băneasa până la km. 24, este rezervată de azi înainte exclusiv tracţiunii automobile, fiind transformată astfel în autostradă, după sistemul celor din Italia, Germania, Statele Unite. (Menţionăm că prefectura de Ilfov a şi dat o ordonanţă, prin care se aduce la cunoştinţa publicului noua rânduire a circulaţiei pe distanţa indicată).

Odată cu aceasta, se rezolvă nu numai o foarte importantă problemă de circulaţie, căci îngrămădirea convoiurilor de care şi căruţe ţărăneşti spre metropolă provoca mari şi frecvente turburări în circulaţie şi tot atât de dese accidente, tocmai pe porţiunea străbătută în tot momentul de automobile, dar se asigură şi un aspect de adevărată civilizaţie acestei artere, scutită de azi înainte de prezenţa dejecţiunilor lăsate de animale, cum şi de toate maldărele de pae, coceni, lemne şi alte gunoae, care nu cadrau de fel cu ţinuta principalului drum, pe care se face intrarea în Capitala ţării. Nu mai e nevoe să adăogăm că porţiunea de şosea indicată (Băneasa - km. 24) este prima autostradă din ţara noastră.

Urarea noastră este ca ea să se întindă în cât mai scurt timp, pe toată lungimea, până la Braşov şi de acolo, mai departe, până la frontieră şi ca odată cu aceasta să se execute şi autostrada începută pe litoralul mării, între Constanţa şi Balcic-Ekrene.

Concurenţi la „Tinerimea Română", din Bistriţa, judeţul Năsăud.

FILME

Masă mare.

Veselie generală, cu o singură excepţie.

— Ce ai, draga mea, că tot oftezi? Oul l-ai ciocănit în sită; din pahar, doar guşti; cozonacul e neatins.

— Mă gândesc la servitorii mei... Singuri!... Biata Treji!... Şi ibovnicul ei, Şandor!...

— Ştii că ai haz! isbucneşte asistenţa... Altă treabă n'ai?... Te asigurăm că ei petrec mai bine ca noi, — fiindcă... nu-i costă nimic.

Soţul mosafirei îi mângâe pufulde pe obraz.

— Vrei să întreb la telefon pe Treji cum petrece?

— Fii serios... Ea nu ştie nici să ridice receptorul.

— O fi ştiind el.

— El nu intră niciodată în casă. Stă la bucătărie.

— Eu totuş o să 'ncerc.

— Bravo!

Aplauze prelungite.

— Allo!... Casa Bozborescu?... Lauzi, dragă, răspunde!... E vocea ei... Şi repede!

— Asta însemnează că e în sofragerie! observă un cunoscut al casei.

— Allo!... Vorbeşte cu cineva ungureşte!

— Cu gangsterul! glumeşte alt mosafir.

— Allo!... Să vedeţi ce le fac eu acum... Tu eşti, Treji?... A răspuns... Ea este... Mănânci la masa noastră, hai?... Te bălbâi... Fiindcă eşti vinovată!... Şi e şi Şandor lângă tine?... Sigur... pe scaunul meu!... Şi beţi din vinul nostru!... Nu minţi, — că miroşi a tămâios!... Am prins-o!... Cum e proastă, a crezut, şi plânge... Cu hohot!...

— Săraca! o compătimeşte o bătrână, căreia Treji îi pune mâncare mai multă de câte ori e invitată la dejun.

Infuriat, stăpânul lasă receptorul.

— Mă reped cu maşina... Peste un sfert de oră sunt înapoi.

Asistenţa, ca totdeauna, e împărţită. Majoritatea în favoarea celor doi nenorociţi. La Paşte toată lumea iartă.

Desbaterile sunt întrerupte de reapariţia mosafirului, congestionat, cu părul vulvoi. Abia poate să vorbească.

— Inchipuiţi-vă!... Ea, în rochea ta de seară. El, în hainele mele noi...

— I-ai omorît!

— Nu... M'au dezarmat... Ştiţi ce mi-au spus?... Rughem iertare pe noi... Noi vrut se fim odate ca conaşul şi coniţa... Muine zintem iar Treji şi Şandor... Şi plângeau de ţi se rupea inima!

— Săracii! exclamă bătrâna, vârând un ou roşu în poşetă.

Don José

Sărbătoarea muncii

Trăiască munca sfântă şi veşnic roditoare,
Mântuitoarea muncă, izvor de bogăţii....
Trăiască munca: visul şi pâinea viitoare,
Ce pun în mers imense şi mândre energii!

Ea cântă'n ritm de roate şi'n ritmuri de ciocane,
In vuet de motoare şi'n simfonii de fier...
Ea e motorul veşnic al vieţii cotidiane
Ce'şi cântă epopeea gigantică sub cer!

In muncă e nădejdea şi-al ţării scump tezaur,
In încordări supreme de braţe în avânt...
E holda de smaralde ce se preschimbă'n aur,
E aurul ce cântă în spice de grâu sfânt...

E simfonia vieţii în veşnică vibrare!
Sclipiri de-oţel şi aripi spre lumile cereşti,
Oraşe noi şi mândre pe câmpul plin de floare...
Trăiască munca sfântă pe-ogoare româneşti!

MIRCEA DEM. RĂDULESCU

Provocaţiunile şi scuzele guvernului din Budapesta

Cu toate declaraţiile repetate ce le-au făcut în ultimele luni d-nii Daranyi, preşedintele consiliului şi contele Kanyia, ministrul de externe, că Ungaria este dispusă să întindă mâini prieteneşti vecinilor — tuturor vecinilor, — în vederea stabilirii unor raporturi mai bune, impuse de interesele celor ce doresc pacea în Europa centrală, la Budapesta s'au auzit iarăşi vorbele nesocotite şi provocatoare ale revizioniştilor.

„Liga revizionistă" de sub preşedinţia d-lui Fr. Herczeg, a ţinut o mare întrunire împotriva tratatului dela Trianon şi numeroşi oratori, ametiţi de acea Fata morgana, numită Ungaria Mare, au atacat în termeni violenţi statele vecine şi în special, Cehoslovacia.

Cei cari au luat cuvântul la această demonstraţie împotriva Micii Înţelegeri, în general şi a Cehoslovaciei, în special, s'au supus unui comandament şi s'au conformat tacticei ce li s'a impus.

Cum Cehoslovacia este de câtva timp ţinta atacurilor din partea presei germane, pe tema situaţiei minorităţii germane, revizioniştii maghiari au crezut oportun să dezlănţue şi ei atacurile împotriva acestei ţări.

Dar, pe când germanii ceva mai modeşti şi tacticiani, s'au mărginit să exploateze numai chestiunea minorităţii germane din Cehoslovacia, în scopul bine cunoscut, ungurii revizionişti s'au ocupat de însăşi structura etnică şi politică a statului cehoslovac, de constituţia acestui stat independent, de slovaci, ca şi de cetăţenii minoritari germani, maghiari, ruteni ce ar fi lăsaţi fără nicio protecţie şi fără nici un drept, „la discreţia militarilor, jandarmilor şi poliţiştilor"...

In moţiunea ce a fost votată „în unanimitate" de cei prezenţi la întrunirea Ligii revizioniste din Budapesta, atacurile cele mai violente au fost îndreptate împotriva aliatei noastre, Cehoslovacia, sprijinite pe falsuri, calomnii şi invenţiuni, „în numele întregei societăţi naţionale maghiare"". In aceeaş moţiune s'a pomenit de „marile erori ce le-au făcut marile puteri" la Conferinţa păcii, prin dezmembrarea Ungariei şi atribuirea teritoriilor „maghiare" vecinilor, ca şi de necesitatea încetării acestor stări de lucruri „în interesul păcii şi a liniştitei dezvoltări a Europei..."

(Continuare in pagina 2-a)

Accident de avion la Berlin

Berlin, 29 (Rador). — Un accident de avion s'a înregistrat azi pe aerodromul Tempelhof.

Un avion particular în care se afla d. Terboven, guvernatorul provinciei renane, s'a sfărâmat în clipa când ateriza. D. Terboven, radiotelegrafistul Schleoss, şi şeful de brigadă din SS, Flechmann, au fost răniţi. Pilotul a fost omorât. Avionul e complect distrus.

—xXO❖OXx—

Cu ocazia inaugurării oraşului Pomezia, al cincilea din oraşele clădite, pe locul unde altă dată erau numai mlaştini, Ducele mişcă simbolic dintr'un măr, recoltat anul acesta pe noul teren.

SCRISORI DIN LONDRA

Convorbirile dela Londra

de AUGUR

Londra, Aprilie

Semnarea acordului cu Statul Liber al Irlandei reprezintă un frumos succes pentru d. Neville Chamberlain. E drept că regularea relaţiilor nu e definitivă. Rămâne de rezolvat chestiunea unei colaborări amicale între Eire (numele celtic al Statului Liber) şi Irlanda de Nord, care rămâne cu desăvârşire credincioasă legăturii cu Regatul unit.

Cu toate acestea, s'a făcut un mare pas înnainte spre soluţionarea problemei anglo-irlandeze. Schimburile comerciale între cele două ţări pot să-şi reia în sfârşit, înfăţişarea lor normală, iar chestiunea unei bune cooperări pentru apărarea coastelor pare să poată fi rezolvată în condiţiuni satisfăcătoare pentru ambele ţări. Dar asupra acestei teme vom reveni peste câteva zile, după ce vom cunoaşte reacţiunile din Anglia, din Irlanda şi din Statele-Unite, provocate de cuprinsul noului tratat.

Ceeace ne interesează mai mult în momentul de faţă este vizita miniştrilor francezi. Vizitatorii noştri vor fi invitaţi de M. S. Regele la un dineu dat în cinstea lor în castelul Windsor. In general, se va arăta Europei atente, preţul pe care-l acordă Marea Britanie unei înţelegeri cu Franţa.

Nu ne îndoim că rezultatul conversaţiilor cu acest prilej va dovedi încăodată trăinicia înţelegerii anglo-franceze şi uşurinţa cu care cele două guverne se pot înţelege asupra liniei de conduită pe care trebue s'o urmeze în comun, în orice problemă a politicei internaţionale. D. Neville Chamberlain, dealtminteri, este convins de necesitatea menţinerii înţelegerii şi e gata să meargă dincolo de limita posibilului, spre a sluji interesele aliaţilor noştri de dincolo de Marea Mânecii.

Vizita d-lor Daladier şi Bonnet se leagă în mod logic de aceea pe care ne-au făcut-o d-nii Chautemps şi Delbos în Noembrie trecut. Aceasta înseamnă că nu e necesar să revenim asupra celor ce s'au hotărît atunci, din punctul de vedere al colaborării dintre Marea Britanie şi Franţa pentru menţinerea păcii europene prin efortul lor comun. Acordurile din Noembrie 1937 rămân încheiate şi e vorba de

(Continuare in pagina 2-a)

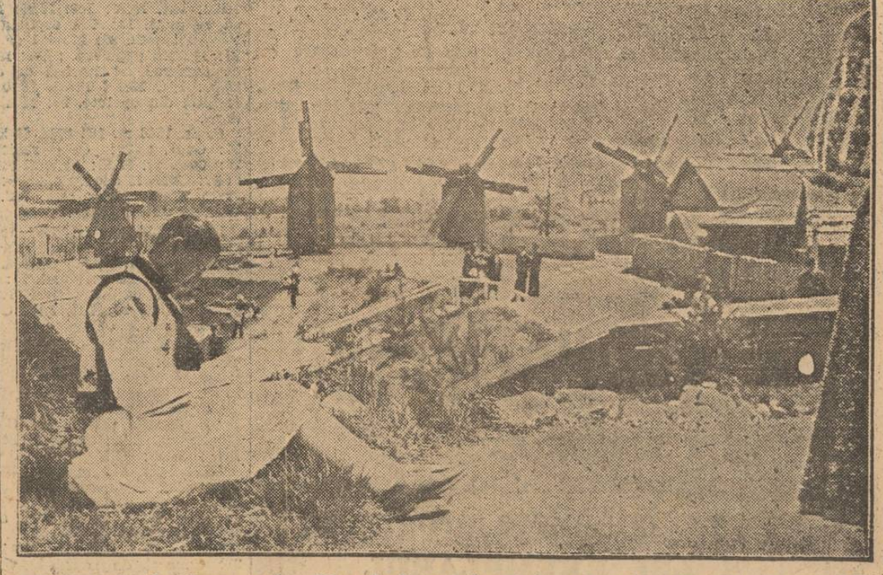

Concursul de desen al „Tinerimii române" în parcul „Regele Carol II"